
FRA: Vestfold Fylkesselevråd
Svend Foynsgate 9
3126 Tønsberg

TIL: Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8036 Dep
0033 Oslo

STED: Tønsberg
DATO: 19. november 2013

GJELDER: Lovfesting av medvirkningsordning for ungdom
DERES REFERANSE: 13/1969

INNLEDNING

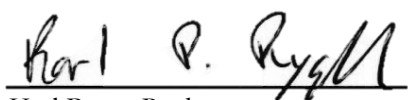
Vestfold Fylkesleivråd («VFER») henviser til brev utsendt av Kommunal- og Regionaldepartementet 30. september 2013, der lovfesting av medvirkningsordning for ungdom blir sendt på høring.

OM VESTFOLD FYLKESELEVRÅD

Vestfold Fylkesleivråd (VFER) er en sammenslutning av tillitsvalgte elever fra de private og offentlige videregående skolene i Vestfold fylkeskommune. Antall representanter fra hver skole varierer ut i fra skolen størrelse. Styret i VFER består av åtte personer med forskjellige arbeidsområder, disse er valgt av representantene i fylkesleivrådets plenumsforsamling som møtes 6 ganger årlig. VFER er opprettet og vedtatt i fylkestinget.

VFER fungerer som talerør for ca. 9500 elever og har som primærfunksjon å arbeide opp mot fylkespolitikere og fylkesadministrasjonen i Vestfold. Arbeidet går i hovedsak ut på å være bindeleddet mellom ungdom og styresmakter i fylket, samt å sikre ungdommens stemme i saker der det er sentralt at ungdommer uttaler seg. For å gjøre dette mulig er vi representert i blant annet Hovedutvalget for Utdanning i Vestfold og Hovedarbeidsmiljøutvalget i Vestfold.

På vegne av Vestfold Fylkesleivråd

Karl Petter Rygh
Leder for Vestfold Fylkesleivråd

GENERELLE KOMMENTARER

Barn og unge¹ utgjør nær en fjerdedel av norsk befolkning. Samfunnsgruppen er uten stemmerett, og dermed uten mulighet til å velges inn i politiske organer på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå. Med dette som grunnlag har ikke ungdom noen formell eller direkte makt over beslutninger i disse politiske organene. Dette stiller store krav til politikerne, da barn og unge besitter lovfestet rett² til å bli hørt i saker som angår dem.

¹ Med «Barn og Unge» menes individer under myndighetsalderen, altså under atten år.

² FN's konvensjon om barnets rettigheter av 20. november 1989

Medvirkningsordninger for barn og unge er ikke lovfestede, og har dermed en svakere stilling enn medvirkningsordningene for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Dette har likevel ikke stagnert en hyppig framvekst av medvirkningsordninger med varierende struktur og mandat. Det er enkelt å bevise at barn og unge ønsker å bidra med sine tanker i samfunnet. NOU | Ungdom, makt og medvirkning var, for mange engasjerte ungdommer, et stort tilbakeslag. Så at man nå velger å sette fokus på barn og unges initiativer er et trygt skritt i riktig retning.

På bakgrunn av dette stiller VFER seg svært positive til høringen og ser forventningsfullt fram til resultater den bringer med seg, som igjen tilrettelegger for at barn og unges stemme blir hørt.

OM LOVFESTING AV MEDVIRKNINGSORDNINGEN

VFER mener at lovfesting er nødvendig for tilretteleggelsen for barn og unges samfunnsinitiativer. Lovfestingen bør gi medvirkningsordningen møte-, tale- og forslagsrett i respektive politiske organer. Dette vil gi barn og unge mulighet til å sette dagsordenen og agendaen for hva som skal diskuteres og vedtas. Samtidig oppleves dette som forsvarlig da de ikke gis formell og direkte makt over beslutningen. Det vil være et positivt signal for barn og unge at de får mulighet til å foreslå saker som de mener er sentrale. Det vil også være en god indikator for politikerne, da de får tydelig innblikk i hva ungdommen ønsker å forandre og jobbe med.

I høringen fremmes det to alternativer til et nytt regelverk:

Alternativ a beskriver en generell bestemmelse i lov 25. september 1992 nr. 107 Om kommuner og fylkeskommuner om særlige medvirkningsorganer. Her blir kommunene pålagt å ha ordninger for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Alternativet foreslår detaljerte regler og mandat lovfestet i forskrift.

Alternativ b foreslår en særlov som omhandler ordningene for unge, eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Og at disse ordningene blir lovfestet i kommune og i fylkeskommune.

Av disse ordningene ønsker VFER at alternativ b benyttes. Dette forsvares med den politiske forankringen og særlovens reelle makt. Det er sterkt ønskelig at kommuner og fylkeskommuner blir lovbundet til å samarbeide med barn og unge - spesielt om man faktisk ønsker at medvirkningsordningen for unge skal styrkes.

Lovens innhold bør være fleksibelt og åpne for lokale tilpasninger. Som høringen selv presiserer; dagens medvirkningsordninger er meget varierende, men samtidig meget levedyktige. Det er derfor ytterst viktig at disse blir ivare tatt på best mulig måte. Derfor ønsker VFER to forskjellige paragrafer, en for kommunale ordninger og en for fylkeskommunale ordninger.

OM KOMMUNALE MEDVIRKNINGSORDNINGER

Paragrafen for kommunale ordninger skal foreslå et oppsett der ungdom fra idrettskretser, elevråd og ungdomsorganisasjoner i kommunen samles. Men det skal også være en andel som favner uorganisert ungdom³ og gjør plass til disse. Kommunen, men først og fremst medvirkningsordningen, skal selv kunne legge til organisasjoner de mener bør være med.

Det kommunale ordningen bør ha et styre bestående av en leder, en nestleder, en sekretær. Ordningen kan selv bestemme om du ønsker å utvide dette. Antall medlemmer i rådet skal variere fra minimum syv representanter til maksimum femten representanter. Dette er for å sikre at rådet forblir effektivt og funksjonelt.

Ordningen bør ha en representant fra kommunens administrasjon til å veilede dem. Både for å sikre at de mottar riktig informasjon, men og for å sikre ordningens kommunale tilhørighet. De bør gis mulighet til å uttale seg om det de ønsker i kommunen og de må få presentert saksdokumenter på en forståelig måte.

Høringen forelegger at rådene skal bestå av barn og unge opp mot atten år. Dette mener VFER at er feil fordi man ekskluderer ungdom i videregående opplæring. Derfor ønsker VFER en modell der aldersspennet går fra tretten år til nitten år. Ordningen kan gis frihet til å ha aldersdefinerte grupperinger, for eksempel der de i alderen tretten til seksten år *forbereder* saker til plenumsmøte sammen, og de eldre for seg, slik at de yngste i større grad tør å ta ordet og komme med sine innspill på plenumsmøtet i organet.

OM FYLKESKOMMUNALE MEDVIRKNINGSORDNINGER

Medvirkningsordningene i de forskjellige fylkene varierer kraftig. De har noen likhetstrekk, men det er fylkeskommunale tilpasningene som det er viktig å ivareta på best mulig måte. Derfor ønsker ikke VFER at en felles uniform skal utarbeides. VFER ønsker derimot at den regionale medvirkningsordningen er pliktet til å samarbeide med de kommunale ordningene.

³ Ungdom som ikke er aktiv i et ungdomsråd, en ungdomsorganisasjon etc.

De fylkene som har ungdommens fylkesting er i høy grad basert på de kommunale ungdomsrådene. For de fylkene som har fylkeselevråd, er det ikke lagt så til rette for samarbeid med de kommunale ungdomsrådene. VFER ønsker derfor å sikre dette samarbeidet gjennom en årlig konferanse, der de kommunale ordningene skal sende en til to representanter. På denne konferansen skal de diskutere seg i mellom og gi innspill på saker av betydning for ungdom generelt. Dette vil også gi fylkesorganet bedre representativitet i nasjonale fora de deltar i. Flere av dagens regionale ordninger opererer med en slik årskonferanse. Tanken er at for de som har fylkeselevråd, og dermed baserer seg på elever i den videregående skolen, vil en slik konferanse supplere det eksisterende organet på en positiv måte uten å ramme et svært veletablert og velfungerende ungdomsorgan.

Medvirkningsordningen bør, hvis de finner det ønskelig, gis mulighet til å møte i fylkeskommunens hovedutvalg. Her bør de ha en fast plass med møte-, tale- og forslagsrett. Det er også sentralt at de har en kontaktperson innad i fylkeskommunen som kan hjelpe de med saker o.l.

OM MEDVIRKNINGSORDNINGENS MANDAT

Det er naturlig at medvirkningsordningene gis et mandat og en visjon for arbeidet de gjør. Dette mener VFER at de selv skal bestemme på det første møtet etter ordningen er opprettet. Da de selv danner seg et bilde av hva som er sentralt for dem å jobbe med.

OPPSUMMERING

***SIDE 2 -3:* GENERELLE KOMMENTARER**

- Ungdom er en samfunnsgruppe uten stemmerett og reell og direkte makt. Det er derfor sentralt at de blir involvert gjennom ordninger i samfunnet.
- VFER er meget positive til høringen og at dette har blitt satt på politisk dagsorden.

***SIDE 3-4:* OM LOVFESTNING AV MEDVIRKNINGSORDNINGEN**

- VFER ønsker en lovfesting av medvirkningsordningen for ungdom.
- Det er ønskelig at ordningen gir barn og unge innpass i politiske organer med møte-, tale- og forslagsrett.
- Det er ønskelig at det nedfelles en særlov som sikrer bred politisk forankring.

VESTFOLD FYLKESELEVRÅD

Høringsuttalelse KRD DEP 13/1969 | Lovfesting av medvirkningsordning for ungdom

- VFER ønsker ikke at det skal utvikles en bindende uniform, men en vid lov som sikrer at det blir opprettet organer for ungdomsmedvirkning både på kommune- og fylkesnivå.

SIDE 4: OM KOMMUNALE MEDVIRKNINGSORDNINGER

- VFER mener at de kommunale medvirkningsordningene skal bestå av barn og unge fra elevråd, idrettskretser, ungdomsorganisasjoner o.l. De bør ha mulighet til å legge til medlemsorganisasjoner slik de selv ser nødvendig. Barn og unge som ikke er engasjert i noe organ skal også få muligheten til å bli medlem.
- Antall representanter i ordningen skal være minimum syv og maksimum femten.
- Ordningen skal ha en person fra kommunens administrasjon til å veilede dem.
- Ordningen skal få sakene fremlagt på en forståelig måte.
- Ordningen skal kunne uttale seg om alle saker de ønsker.

SIDE 4-5: OM FYLKESKOMMUNALE MEDVIRKNINGSORDNINGER

- VFER mener at det ikke skal utarbeides noen uniform for fylkeskommunale medvirkningsordninger. Men unntak at de pliktes til å samarbeide med de kommunale ordningene i sitt fylke.
- Ordningen skal ha en kontaktperson i fylkeskommunen som de samarbeider og mottar informasjon fra.
- Ordningen skal gis mulighet, hvis ønskelig, å delta i fylkeskommunens hovedutvalg.

SIDE 5: OM MEDVIRKNINGSORDNINGENS MANDAT

- VFER mener at ordningene selv skal kunne bestemme sitt mandat etter de er opprettet.
- Ordningene skal selv bestemme hva de mener er sentralt for dem å jobbe med.